

RAPPORT

Patienters tillgång till psykologer - en kartläggning av landets vårdcentraler - genomförd av Sveriges Psykologförbund, 2009

(Uppdaterad version september 2009)

INLEDNING

Bakgrund

Psykologförbundet har haft ambitionen att göra en total kartläggning över tillgången till psykologer på landets vårdcentraler. Sammanlagt finns det enligt våra uppgifter (HSL förlag) 930 vårdcentraler och förbundet har kommit i kontakt med 894 av dessa, vilket motsvarar 96 % av vårdcentralerna. Vi reserverar oss för att uppgifterna från HSL info inte är aktuella, vissa vårdcentraler finns kanske inte med och vid publicering finns andra kanske inte kvar.

Telefonledes kontaktades vårdcentralerna under 4 veckor i maj-juni 2009 för att besvara förbundets frågor om tillgången till psykolog på vårdcentralen. Frågorna har haft karaktären att den som svarar i telefonen på vårdcentralen ska kunna besvara frågorna. Det är således olika personer/personal som besvarat frågorna på olika vårdcentraler. Exempel på de som svarat på frågorna är verksamhetschefer, läkarsekreterare och sjuksköterskor.

Ansvareg för undersökningen på Psykologförbundet är Mahlin Olsson, utredare.

Syfte

Syftet med kartläggningen är att se hur tillgången till psykologer på vårdcentralerna ser ut. Finns det anställda psykologer eller psykologer via vårdavtal.

RESULTAT

Driftsform

Åtta av tio vårdcentraler är offentligt drivna. Stockholm och Västmanland är de landsting med högsta andelen privat drivna vårdcentraler, 53 % i Stockholm och 54 % i Västmanland.

Tillgång till psykolog

Drygt åtta av tio vårdcentraler uppger att de har tillgång till psykolog. Men på frågan om det finns en eller flera psykologer anställda på vårdcentralen är det endast 35 % som uppger att de har det. Det är också ovanligt att man har vårdavtal. Endast 4 % har en eller flera privata psykologer kopplade till vårdcentralen. Det är vanligare att privat drivna vårdcentraler har anställda psykologer och vårdavtal, 43 % av de privata och 30 % av de offentliga har anställd psykolog. 20 % av de privata och 2 % av de offentliga har vårdavtal med psykolog.

156 vårdcentraler har uppgett att de inte har någon tillgång till psykologer alls. 456 vårdcentraler har inte någon psykolog anställd och endast 32 vårdcentraler har vårdavtal med privat psykolog. 245 vårdcentraler har anställda och 7 har vårdavtal och anställda.

Skillnader mellan landstingen/regionerna

Landsting	Tillgång till psykolog	Anställd psykolog på vårdcentralen	Avtal med psykolog
Blekinge	64%	36%	33%
Dalarna	78%	3%	0%
Gotland	100%	100%	14%
Gävleborg	97%	21%	3%
Halland	93%	74%	0%
Jämtland	65%	48%	12%
Jönköping	90%	78%	0%
Kalmar	90%	81%	0%
Kronoberg	85%	35%	4%
Norrbottn	91%	3%	0%
Skåne	91%	40%	2%
Stockholm	68%	29%	11%
Södermanland	90%	21%	0%
Uppsala	93%	96%	0%
Värmland	87%	8%	8%
Västerbotten	88%	24%	0%
Västernorrland	100%	71%	0%
Västmanland	70%	38%	29%
Västra Götaland	77%	53%	1%
Örebro	92%	0%	4%
Östergötland	86%	3%	0%

Det är bara Gotland som har psykolog på alla vårdcentraler. Uppsala, Kalmar, Jönköping, Halland och Västernorrland har också hög andel anställda psykologer medan Örebro helt saknar anställda psykologer. Västmanland är det landsting som har flest vårdavtal.

SLUTSATSER

De flesta, 81 % av vårdcentralerna drivs i offentlig regi. Åtta av tio säger att de har tillgång till psykolog men av dessa är det endast 35 % som har anställd psykolog och endast 4 % som har vårdavtal med privat psykolog som kan ta emot patienter. 477 vårdcentraler har alltså varken anställd psykolog eller vårdavtal. Vad man menar med att man har tillgång till psykologer är inte kartlagt, t.ex. om man hänvisar till psykiatrin, psykosociala team etc.

Det finns stora skillnader mellan landstingen där Gotland, Uppsala, Kalmar, Jönköping, Halland och Västernorrland har hög andel anställda psykologer medan Dalarna, Örebro och Östergötland har låg andel.

Det är även skillnader mellan privata och offentligt drivna vårdcentraler avseende anställda psykologer och vårdavtal. Privata vårdcentraler har i högre utsträckning anställda psykologer samt vårdavtal.